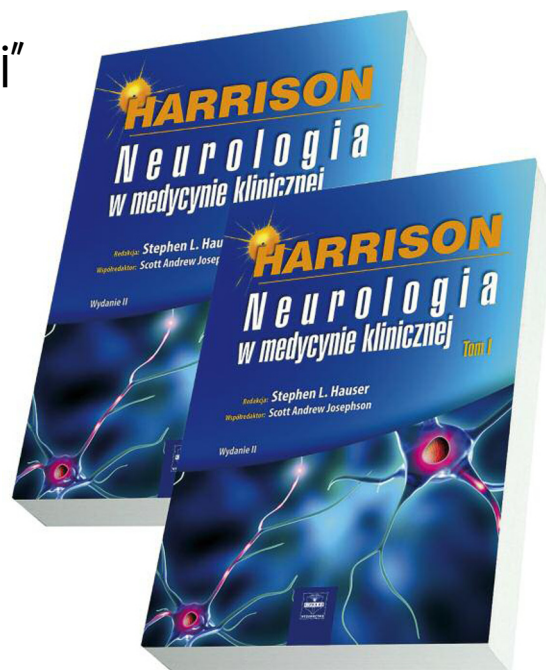

Recenzja książki „Harrison. Neurologia w medycynie klinicznej”

Hauser S.L. i Josephson S.A. [red.].
Harrison. Neurologia w medycynie klinicznej.
Wydanie II polskie. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2012

„W internecie sprawdzam fakty, ale medycyny uczę się z książek” – ta parafraza opinii z przedmowy do recenzowanej książki trafnie uzasadnia popularność i przydatność niektórych drukowanych podręczników w dobie elektronicznego obiegu informacji. Do książek, po które sięgają kolejne pokolenia lekarzy, z pewnością należy podręcznik chorób wewnętrznych Harrisona (17 wydań). Jego częścią jest „Harrison. Neurologia w medycynie klinicznej” – drugie wydanie polskie tej książki właśnie ukazało się nakładem wydawnictwa Czelej.

Obszerny, 900-stronicowy podręcznik pod redakcją Stephena L. Hausera i Scotta Andrew Josephsona został napisany przez wybitnych znawców tematu (m.in. A.A. Amato, M.J. Aminoffa, R.B. Daroffa, C.W. Olanowa czy S.B. Prusiner). Jest podzielony na sześć części (*Wprowadzenie do neurologii, Objawy kliniczne chorób neurologicznych, Choroby ośrodkowego układu nerwowego, Zespół przewlekłego zmęczenia, Zaburzenia psychiatryczne, Alkoholizm i uzależnienie od leków*). Zawiera również materiały i pytania do samodzielnego opracowania, bardzo przydatne w sprawdzaniu nabytej wiedzy.

Podręcznik skierowany jest do lekarza praktyka, przede wszystkim internisty i lekarza rodzinnego. W sposób uporządkowany, przejrzysty i dostosowany do potrzeb odbiorcy dostarcza aktualnych informacji na temat rozpoznawania i leczenia chorób układu nerwowego na podstawie wiarygodnych i aktualnych danych naukowych.

Opracowanie graficzne tekstu, z wyodrębnionymi na kolorowo fragmentami dotyczącymi postępowania i leczenia, bardzo ułatwia orientację i przyspiesza wyszukiwanie informacji. Jednocześnie można łatwo zagłębić się w tekst i bez znużenia natłokiem danych czytać dłuższe fragmenty.

Podręcznik zawiera liczne tabele, algorytmy postępowania i atlas badań obrazowych. Ryciny znakomicie ilustrują poruszane zagadnienia i są bardzo dobrej jakości.

Lekarze, którzy na co dzień opiekują się zróżnicowaną populacją chorych, z pewnością docenią szczegółowe omówienie najczęstszych problemów, z którymi zgłaszają się pacjenci (ból głowy, ból krzyża, zawroty głowy, utraty przytomności) i zalecenia dotyczące postępowania w najczęstszych przewlekłych chorobach układu nerwowego (choroby naczyniowe i zwyrodnieniowe mózgu). Na uwagę zasługuje również część poświęcona zaburzeniom psychicznym i ich biologicznemu podłożu, która stanowi kolejny dowód na dążenie zespołu autorów do holistycznego ujmowania problemów, z którymi borykają się chorzy, a zatem i ich lekarze.

Bardzo wysoką ocenę podręcznika obniżają nieco tłumaczenie i redakcja polskiego wydania. Czytelnik napotyka liczne anglicyzmy (*norepinefryna, kardioemboliczny, radiofrekwencyjna, neurotransmitery, multiple myeloma*) i żargon (*stenoza, zaślepiona próba*); zdarzają się również wyrażenia niezrozumiałe (*wzrost terapii przeciwpadac-*

kowej), błędy literowe prowadzące do nieporozumień (*wytrzeszcz tętnicy*) lub wskazujące na niezrozumienie tekstu oryginalnego (*tętnicza/nietętnicza neuropatia niedokrwieniowa, choroba Lyme'a*). Nazewnictwo bywa niespójne (na jednej tylko stronie: *neuralgia trójdzielna, nerwoból trójdzielny, nerwoból nerwu trójdzielnego*). Występują drobne, ale utrudniające lekturę błędy składu (np. odmienna czcionka polskich znaków diakrytycznych w nagłówkach wielu tabel). Książkę wydano w dwóch tomach w miękkiej oprawie – dla wielu osób taka forma może być niewygodna w codziennym użyciu.

Wspomniane niedociągnięcia nie powinny przesłonić znakomitej treści, czytelnego układu i przemyślanych ilustracji. Polecam tę książkę studentom medycyny, zwłaszcza tym bardziej zainteresowanym naukami neurologicznymi, a także wszystkim lekarzom, którzy opiekują się pacjentami z chorobami układu nerwowego – zwłaszcza lekarzom rodzinnym, internistom, geriatrom, specjalistom w zakresie rehabilitacji i wszystkim tym, którzy w pogoni za szczegółową specjalizacją nie zatarcili zdolności do całościowego postrzegania problemów swoich pacjentów.

Wojciech Turaj
Katedra i Klinika Neurologii,
Collegium Medicum UJ w Krakowie